

YASHIL

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№10

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Elektron nashr. 742 sahifa.

2025-yil, 17-oktyabr

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

QAYTA TIKLANUVCHI YASHIL ENERGIYA: BARCHA UCHUN MUHIM MASALA.....	13
Muxiddin Kalonov	
MOLIYAVIY INNOVATSIYALAR: IQTISODIY MOHIYATI, QO'LLANILISHI VA RIVOJLANISHI.....	19
Quliyev Begimqul Melikovich	
SAVDO KORXONALARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA STATISTIK TAHLIL USULLARIDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI.....	24
Sabirova Oysuluv Shonazarovna	
KORXONANING MEBEL MAXSULOTLARI BOZORIDAGI O'RNINI KENGAYTIRISH USULLARI	30
Musayeva Shoirazimovna	
IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA INVESTITSIYA KO'RSATKICHLARI TIZIMINING FUNKSIONAL JIHATI.....	35
Alabayev Sobitxon	
MAMLAKATIMIZDA MAHSULOTLARNING MUVOFIQLIGINI BAHOLASH AMALIYOTI.....	40
Zakirov Ansabxon Akaidinovich	
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ЗЕЛЁНЫХ ОБЛИГАЦИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	48
Саидахмедова Аида Мирзаевна	
KORXONALAR FAOLIYATIDA DEBITOR VA KREDITOR QARZDORLIKNI BOSHQARISH	55
Mirzayev Ozod Furkatovich	
AHOLI PUL DAROMADLARI VA HUDUDIY IQTISODIY RIVOJLANISH KO'RSATKICHLARI O'RTASIDAGI EKONOMETRIK TAHLIL.....	59
Qodirov Farrux Ergash o'g'li	
BUDJET RESURSLARI SHAKLLANISHIDA HUDUDNING SOLIQ SALOHİYATINI OSHIRISH VA MOLIYAVIY BARQARORLIK.....	64
Yuldashev Adhamjon Axadjonovich	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY RIVOJLANISHI TUSHUNCHASIGA NAZARIY YONDASHUVLAR.....	69
Muydinov Xusniddin Nuriddin o'g'li	
МЕТОДИКА УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ ПОТОКАМИ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА	73
Минутдинова Лилия Тагировна, Машарипов Озод Алимович	
ГАРМОНИЗАЦИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ СТАНДАРТОВ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН В СООТВЕТСТВИИ С МСФО	78
Абдужалилова Дилноз Абдусаттаровна	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA SMART TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING DOLZARBLIGI	84
Sobirjonov Muxiddin Toxirjon o'g'li	
TO'LOVGA QOBILIYATSIZLIK HOLATIDAGI KORXONALARDA TUGATISH BALANSINI TUZISH.....	90
Nabiyev Gofurjon Nosirjon o'g'li	
O'ZBEKISTON SANOATINING "YASHIL" IQTISODIYOTGA O'TAYOTGANLIGI: IMKONIYATLAR VA CHEKLOVLAR	96
Habibullayev Oybek Asliddin o'g'li	
YASHIL IQTISODIYOT KONTSEPTSIYASINING EVOLYUTSIYASI VA ILMIY-NAZARIY YONDASHUVLAR.....	102
Allayarov Suxrob Rustamovich	
O'ZBEKISTONDA TO'G'RIDAN-TO'G'RI CHET EL INVESTITSIYALARINING MILLIY IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDAGI ROLI	107
Raxmatov Adxam Itolmasovich, Boynazarova Matluba Xatamovna	

HUDUDIY IJTIMOY TENGLIK VA KAMBAG'ALLIKNI YUMSHATISHDA MEHNAT RESURLARI OMILLARI.....	114
Durumov Temur G'olibovich	
TRANSPORT TARMOG'I VA MILLIY IQTISODIYOTNING ASOSIY TARMOQLARI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIKNI MODELLASHTIRISH (SURXANDARYO VILOYATI MISOLIDA)	121
Turayev Baxtiyor Ergashevich, Aymatov Sirojiddin To'raqul o'g'li	
РОЛЬ ЭНЕРГЕТИКИ В ФОРМИРОВАНИИ УСТОЙЧИВОГО РОСТА ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА.....	134
Нигматуллаева Гулчехра Нуруллаевна	
O'ZBEKISTONDA OLIY TA'LIM BOZORINING RIVOJLANISH TENDENTSIYALARI VA UNDA SIFAT MENEJMENTINING ROLI.....	139
Yuldashev Iskandar Bahromovich	
YER QA'RIDAN FOYDALANUVCHILARGA SOLIQ SOLISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	145
Zoxidov Ismatjon Yunusjon o'g'li	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA TURIZM INDUSTRIYASIDA INNOVATSION BIZNES-MODELLAR.....	151
Shaxinabonu Choriyeva	
AVTOTRANSPORT – EKSPEDITSIYA XIZMATLARI BOZORIDA MARKETING KONTSEPSIYASI	157
Ergasheva Mukhabbat Abdusamatovna	
“YASHIL” ENERGIYA ISHLAB CHIQUVCHI KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI SOLIQQA TORTISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	163
Toshtemirov To'liqin Toirjonovich	
DAVLAT IQTISODIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA SIYOSIY INSTITUTLARNING ROLI VA UNI KUCHAYTIRISH MEKANIZMLARI.....	166
O. Nurmuradov	
TIJORAT BANKLARIDA RAQAMLI BANK TEXNOLOGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH ASOSLARI	171
Meyliqulov Shaxboz Xolmamat o'g'li	
СВЯЗНОСТЬ НАЦИОНАЛЬНЫХ И РЕГИОНАЛЬНЫХ СТРАТЕГИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ: ВЫЗОВЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ.....	176
Ташматов Гайрат Ровшанович, Содиков Авазбек Мадаминович	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI TURIZM SOHASINI RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI.....	183
Zarikeyeva Miyasar Maratovna	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING RIVOJLANISH TENDENSIYASI.....	187
Saidrahmatova Zuhraxon Saidazim qizi	
O'ZBEKISTON KONCHILIK SANOATI KORXONALARIDA INVESTITSION JARAYONLARNI BOSHQARISH VA INNOVATSION XAVFLARNI KAMAYTIRISH STRATEGIYALARI	192
Kurbanova Mehriniso Nematjanovna	
O'ZBEKISTONDA QULAY INVESTITSIYA MUHITINI SHAKLLANTIRISH MUAMMOLARI.....	196
Xuramov Zafar Rajabaliyevich	
PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERLARIDA XOMASHYO TA'MINOTI BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING XORIJ DAVLATLAR TAJRIBASI.....	201
Zakirov Abduazim Abdurashidovich	
НОВЫЙ ЭТАП ПРИМЕНЕНИЯ РЫНОЧНЫХ МЕХАНИЗМОВ В ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....	206
Махкамов Ибраим	
O'ZBEKISTONDA SUG'URTA BOZORINING RIVOJLANISH TENDENTSIYALARI.....	213
Kushmuradov Oman, Ismoilov Sherzod Ismoil o'g'li	
GLOBALIZATSIYA SHAROITIDA MILLIY IQTISODIYOT NAZARIYASI.....	217
Mo'yidinov Xurshidbek Abdullayevich	
DORIVOR O'SIMLIKLARNI QAYTA ISHLASHNING HOZIRGI HOLATI VA MUAMMOLARI	221
Usmonov Mirg'ulom Xoshim o'g'li	

BARQAROR IQTISODIY O'SISHGA YERISHISHDA SUN'IY INTELLEKT TIZIMLARINI QO'LLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILASHTIRISH (XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASI MISOLIDA)	227
Nasrulloev Hayotjon Xabibulloevich	
НЕЙРОИНТУИТИВНЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ И ЕГО РОЛЬ В УПРАВЛЕНИИ РИСКАМИ В БИЗНЕСЕ.....	233
Ягудин Дмитрий Рустамович	
RESURLARNI SOLIQQA TORTISH AMALIYOTINING XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI VA ULARNING MILLIY SOLIQ TIZIMIDA QO'LLASH MASALALARI	240
Nasimdjanoov Yunusjon Zoxidovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI UCHUN QO'LLANILAYOTGAN SOLIQQA TORTISH MEXANIZMLARI	246
Akbarov Akramjon Ibragimzhonovich	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARIDA "YASHIL" MARKETINGNI JORIY ETISHNING DOLZARB JIHATLARI	250
Bazarova Fayyoz Tuxtamurodovna	
INSON KAPITALI VA IQTISODIYOTNING RAQAMLI TRANSFORMATSIYASI.....	255
Muzaffar Raximov	
UY-JOY KOMMUNAL XO'JALIGINI INNOVATSION RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	259
Odamboyev Oybek Ravshanbek o'g'li	
INTERNATIONAL ORGANIZATIONS' APPROACHES TO ATTRACTING INVESTMENT IN HUMAN CAPITAL	268
Akhmadaliyeva Nikholakhon	
RAQAMLI PLATFORMALAR ORQALI KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	273
Vohobov Hikmatillo Ma'mirjon o'g'li	
ФОРСАЙТ И ЭКОНОМИЧНЫЕ ИННОВАЦИИ КАК ДРАЙВЕРЫ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ТОРГОВЛИ САМАРКАНДА	280
Тохинова Гуллола Миркамолевна	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI BOSHQARISHDA KASB-HUNAR TA'LIMI BITIRUVCHILARINING O'RNI	287
Toshpulatov Sherzod Xaydarkulovich	
DIGITAL TECHNOLOGIES IN ECOTOURISM: INNOVATIVE STRATEGIES FOR ADVANCING GREEN TOURISM	292
Barno Erkayeva	
AGROTURIZM SOHASINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	296
Baymuradova Iroda Shermamatovna, Mardonova Zarifa Numonjonovna	
DAVLAT BUDJET NAZORATI TIZIMINI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI	301
B.Sh.Mirzayev	
YOSHLAR BANDLIGIDA KO'NIKMALAR NOMUTANOSIBLIGI MUAMMOLARI VA YECHIMLARI.....	307
Raxmatxo'jayev Axrorxo'ja Akmal o'g'li	
TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARINING EKSPORT SALOHİYATINI TAHLIL QILISH VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARINI BAHOLASH.....	311
Oqboyev Alisher Rasuljanovich	
РЕИНЖИНИРИНГ БИЗНЕС-ПРОЦЕССОВ И ИХ РОЛЬ В РАЗВИТИИ БАНКОВСКОГО БИЗНЕСА.....	317
Рахимходжаева Нодира Саидахраловна	
QISHLOQ XO'JALIGI TA'MINOT ZANJIRI JARAYONLARINING HOZIRGI HOLATINI TAHLIL QILISH.....	323
Ermonov Farrux	
O'ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOTNI SHAKILLANTIRISH JARAYONIDA MOLİYAVIY NAZORATNI INNOVATSION TA'LIM YO'NALISHLARINI YO'LGA QO'YISH ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	329
Turg'unov Bahtiyor Nuriddinovich	

MARKAZIY OSIYODA SUV RESURSLARINI BOSHQARISH VA HAMKORLIKNING DOLZARB MASALALARI	334
Amanbaev Amanali Orazbaevich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA YANGI TURDAGI LOGISTIKA XIZMATLARINING USLUBIY ASOSLARI.....	338
Z. Teshayev	
O'ZBEKISTON AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA XIZMATLARI SOHASINING AMALDAGI HOLATINI TAHLIL QILISH.....	343
Suyunov Asror Baxtiyorovich	
KORPORATIV BOSHQARUVDA LEADERSHIP 4.0 TAMOYILLARINI JORIY ETISH SAMARADORLIKNI OSHIRISH IMKONIYATLARI.....	349
Ismailov Allayor Rashidovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA AHOLI BANDLIGINI TA'MINLASH MASALALARI	355
Yusupov Farxod Adamboyevich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTNI O'RNI VA UNI RIVOJLANTIRISHNI USTUVOR YO'NALISHLARI	359
Abdullaeva Nilufar Javdat qizi	
MINTAQADA SANOAT KORXONALARINI RIVOJLANTIRISHNING SOLISHTIRMA EKONOMETRIK MODELLARI (SURXONDARYO VILOYATI MISOLIDA)	363
Saatmurotov Shohrux Zafar o'g'li	
O'ZBEKISTON SUG'URTA BOZORI: RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA ISTIQBOLLI IMKONIYATLAR	369
Abdurazaqov Jasur Abdunasimovich	
RAQAMLI PLATFORMALAR YORDAMIDA NORASMIY VA YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISHNING QO'SHIMCHA IMKONIYATLARI TO'G'RSIDA.....	374
Nasrullayev Hikmatullo Habibulloyevich	
O'ZBEKISTONDA KICHIK VA O'RTA BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASH MAQSADIDA "XIZMATLAR IPOTEKASI" MOLIYAVIY INSTRUMENTLARINI AMALIYOTGA JORIY QILISH MASALALARI	379
Uskenbayeva Dilnoza Boxodir qizi	
ЭКОНОМИКО-СТАТИСТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ЭФФЕКТИВНОСТИ КАПЕЛЬНОГО ОРОШЕНИЯ ПРИ ВОЗДЕЛЫВАНИИ ЛУКА В ДЖИЗАКСКОЙ ОБЛАСТИ.....	384
Суюнов Шохзодбек Мурод угли	
XORIJIY DAVLATLAR SANOAT IQTISODIYOTIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH TAJRIBASI (YAPONIYA, KOREYA VA GERMANIYA MISOLIDA)	389
Mansurova Sayyora Baxtiyor Kizi	
KORXONALARDA ISHLAB CHIQUARISH XARAJATLARI HISOBGA OLIISHDA XORIJ TAJRIBASINI QO'LLASH	395
Raxmatov Baxriddin Baxtiyor o'g'li	
PECULIARITIES OF THE IRRIGATION WATER DELIVERY PAYMENT IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN	399
Muminov Sherzod Kholmirzaevich	
DIGITALIZATION OF AGRICULTURAL PRODUCTS FOR EXPORT	404
Azimov R.B.	
AHOLI JON BOSHIGA UMUMIY DAROMADLAR HAJMINI TREND MODELLAR ASOSIDA PROGNOZLASH	409
Xolto'rayev Islom Ilhomovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA YANGI BANDLIK SHAKLLARI	416
Sayipov Begzod Rahimovich	
TIJORAT BANKLARINING YANGI DAVR SHAROITIDA MOLIYAVIY BARQARORLIGINI BAHOLASH USULLARI VA INDIKATORLARI	422
Sadikov Iskandar Gayratovich	
TIJORAT BANKLARI AKTIVLARINING SAMARADORLIGINI IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI	427
Ibrohimov Davronbek Muhammadi o'g'li	

MAHALLIY BUDJET SOLIQLI DAROMADLARI BAZASI BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA SOLIQLAR TA'SIRCHANLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	433
Isoqov Zafarjon Zokirjonovich	
TOSHKENT SHAHRIDAGI YIRIK SOLIQ TO'LOVCHILARNING SOLIQ QARZDORLIGI TAHLILI	438
Soipov Boburmirzo Nosirjon o'g'li	
РОЛЬ ЖИЛИЩНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ В СИСТЕМЕ КОМПЛЕКСНОГО РАЗВИТИЯ ТЕРРИТОРИЙ МЕЗОУРОВНЯ	446
Далиев Ахтам Шарафутдинович	
TO'QIMACHILIK SANOAT KORXONALARIDA INSON RESURLARINI BOSHQARISHDA XORIJ TAJRIBALARINING ZARURLIGI	454
Abdullayev Dostonbek G'ofurjon o'g'li	
TURISTIK KLASSTERLARNING NAZARIY ASOSLARI VA ULARNING HUDUDIY IQTISODIY RIVOJLANISHDAGI O'RNI	458
Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RESURS TA'MINOTI BOSHQARUVINING NAZARIY KONSEPSIYALARI VA MODELLARI	462
Arziqulova Oybar chin Eshquvat qizi	
XIZMATLAR SEKTORIDA RAQAMLI INNOVATSIYALAR VA MIJOZLAR EHTIYOJLARINI QONDIRISH MEKANIZMLARI	467
Xudoyorov Lochinbek Bahromovich	
СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКАЯ СУЩНОСТЬ ПОДГОТОВКИ КАДРОВ В РАЗВИТИИ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА	472
Базаров Бердымурад Улугмуродович, Атавуллаева Саида Джумабекмуродовна	
TURIZM SOHASIDA KADRLAR SALOHİYATINI OSHIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMI	478
Ho'jaqulov Bobur Rustam o'g'li	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA DAVLATNING RO'LI	483
Nabiyeva Muxabbat Djabirxanovna	
"HOW GREEN INVESETMENTS CAN EFFECT ON ECONOMIC GROWTH IN DEVELOPING COUNTRIES"	485
Farangiz Ma'rufjonovna Pirmatova	
TIJORAT BANKLARIDA UZOQ MUDDATLI RESURLAR MANBALARI VA ULARNING HAJMINI OSHIRISHNING ZARURIYATI	493
Abduraxmonov Akmal Nurmat o'g'li	
GLOBAL BOSHQARUV VA BARQAROR RIVOJLANISHDA YASHIL TEXNOLOGIYALARNING ROLI	498
M.Sh. Tolipov	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ФИНАНСОВОЙ УСТОЙЧИВОСТИ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ ПРЕДПРИЯТИЙ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ	504
Буранбаева Шоира Рустамовна	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA PIYOZ YETISHTIRISHDA TOMCHILATIB SUG'ORISHNI QO'LLASH ISTIQBOLLARI	508
Suyunov Shohzodbek Murod o'g'li	
YENGIL SANOAT KORXONALARINING RIVOJLANISHIGA BOSHQARUV MADANIYATIDAN FOYDALANISHNING TA'SIRI	513
Aknazarova Zebiniso Bagdadovna	
ISHLAB CHIQARISHNI DIVERSIFIKATSIYALASH SHAROITIDA KORPORATIV BOSHQARUVNING TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZM SAMARADORLIGINI ANIQLASH USULLARI	518
Qurbaniyazov Shaxzodbek Karimovich	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISH VA JOYLASHTIRISHNING IQTISODIY VA TASHKILIY ASOSLARI	524
Salimov Burxon Abubakirovich	
"YASHIL" IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH VA UNDA ENERGIYADAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	530
Berdiyeva Aziza G'anisher qizi	

SIRKULAR IQTISODIYOTDAN KORXONA VA TADBIRKORLAR MANFAATLARI	535
Sodikov Zokir Rustamovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK SOHASIDA ME'YORIY-HUQUQIY BAZANI ISHLAB CHIQISH	541
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Ubaydullayev Toxirjon Abdullajanovich	
MINTAQA OZIY-OVQAT MAHSULOTLARI CHAKANA SAVDOSIDA SHADOW WAREHOUSE MODELIGA ASOSLANGAN YETKAZIB BERISH TIZIMINI JORIY QILISH	548
Ibrayimova Dilnoza Abdisherpovna	
XIZMATLAR SAVDOSI SOHASIDA O'ZBEKISTONNING XALQARO HAMKORLIK IMKONIYATLARI	555
Qodirjonov A.M.	
TO'QIMACHILIK SANOATINI IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISH KONSEPSIYASINI SHAKLLANTIRISH USLUBIYOTI	559
Madraximova Gulasal Ro'zimboy qizi	
ГЛОБАЛЬНЫЕ ТРЕНДЫ СМАРТ-ТУРИЗМА И ИХ ПРИМЕНИМОСТЬ К КУЛЬТУРНОМУ НАСЛЕДИЮ УЗБЕКИСТАНА	564
Салихбаев Нурсултон Равшанович	
IJTIMOIIY HIMOYA TIZIMI VA IJTIMOIIY TIBBIY XIZMATLAR O'ZARO BOG'LIQLIGINING NAZARIY ASOSLARI	572
Shanazarov Farrux Shodiyorovich	
ТЕХНИКО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ОБОСНОВАНИЕ РАЗРАБОТКИ МОБИЛЬНОГО ПРИЛОЖЕНИЯ JOB BARAKA ДЛЯ РЫНКА ТРУДА УЗБЕКИСТАНА	577
Еримбетова Улбосын Маратовна	
TASHQI SAVDO VA INVESTITSIYALAR TAHLILI HAMDA ULARNING IQTISODIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRI	582
Jalolov Bekzod Sherzod o'g'li	
"O'ZBEKISTONDA KICHIK VA O'RTA BIZNESLAR UCHUN SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA MOLIYAVIY KO'RSATKICHLARNI TAHLIL QILISH VA RAQAMLI YECHIMLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH"	586
Azamatjon Mardayev Abdusamat o'g'li	
FARMATSEVTIKA MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQARUVCHI KORXONALARDA BUXGALTERIYA HISOBINI TASHKIL ETISHNING ME'YORIY-HUQUQIY ASOSLARI	591
Xudaynazarova Dilnoza Gafurovna	
O'ZBEKISTONDA INNOVASION TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA KADRLAR TAYYORLSH MENEJMENTINING AMAL QILISH USULLARI VA TURLARI	596
Ergashev To'liqin Shokirovich	
HUDUDIIY IQTISODIYOTNI RAQAMLI TEKNOLOGIYALAR ASOSIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISH	602
Ibragimov Baxrom Baxodirovich	
ISLOMIY MOLIYA INSTRUMENTLARINI JORIY ETISH ORQALI O'ZBEKISTONDA MOLIYA BOZORINI DIVERSIFIKATSIYA QILISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI	606
Xodjayev Aziz Shovkatovich	
MAHALLIY HOKIMIYAT QAROR QABUL QILISH JARAYONLARIDA DINAMIK OMILLAR VA ULARNING INTEGRATSIYASI	611
Axmedov Farxod Raxmonjonovich	
UZOQ MUDDATLI AKTIVLAR AUDITINI TASHKIL ETISH VA TAHLIL QILISH METODLARINI TAKOMILLASHTIRISH	617
Rizakulov Abdurauf Abdimutalibovich	
ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ ПОВЫШЕНИЯ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ ТУРИЗМА ЧЕРЕЗ КРЕАТИВНУЮ ИНДУСТРИЮ В РЕСПУБЛИКЕ КАРАКАЛПАКСТАН	623
Хошимова Камилла Навфал қизи	
IMITATION MODELDA AXBOROT NORAVSHANLIGI SABABLI YUZAGA KELADIGAN IQTISODIY SAMARASIZLIK TAHLILI	633
Qodirov Zohidjon Eralievich	

JISMONIY SHAXSLAR TOMONIDAN KREDITLARDAN FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARI	637
Turdiboyeva Kumush Erkinovna	
SOG'LIQNI SAQLASH XIZMATLARI SOHASIDA SIFATNI BAHOLASH KO'RSATKICHLARI VA IQTISODIY SAMARADORLIK O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK	641
Usmanova Nasiba Akbarjonovna, Eshbekova Xayriniso Baxtiyorovna	
SOLIQ TO'LOVCHILAR FAOLIYATINING SEGMENTATSIYASIGA ASOSLANIB SOLIQ XAVFLARINI ANIQLASH VA BAHOLASHNING AMALIY YONDOSHUVI	648
Elbaeva M.R.	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK NAZARIY ASOSLARI VA IQTISODIY RIVOJLANISHGA TA'SIRI.....	653
Hamroyev G'ayratjon Sultonovich	
QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA ISHLAB CHIQARISHNI SIFAT MENEJMENTI TAMOYILLARI ASOSIDA TASHKIL ETISHNING XORIJ MAMLAKATLAR TAJRIBASI	657
Achilov Ilmurad	
MINTAQALAR INVESTITSION SALOHİYATINI OSHIRISHNING NAZARIY VA METODOLOGIK ASOSLARI	663
Qobilov Anvar Eshpo'lotovich	
KORXONALARNING YASHIL MARKETING STRATEGIYASINI ISHLAB CHIQISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH	669
Sapayev Axmed Durdibayevich	
SANOAT KORXONALARINING SAMARADORLIGINI BAHOLASHDA KO'P MEZONLI TAHLIL USULLARINI QO'LLASH.....	674
Muxammadaliyev Mirzohidjon Muxammadali o'g'li	
BOJXONA HUDUDIDA QAYTA ISHLASH BOJXONA REJIMINING AMALDAGI HOLATI TAHLILI	681
Abdullayev Shaxzodbek	
ENSURING SUSTAINABLE REGIONAL DEVELOPMENT THROUGH INTEGRATION OF RECREATION AND ECOTOURISM RESOURCES IN UZBEKISTAN	686
Shaymanova Nigora Yusupovna	
MAKROIQTISODIYOTDA ISTE'MOL VA JAMG'ARISH FUNSIYALARI VA ULARNING O'ZBEKISTONDA O'ZGARISHI TENDENSIYALARI	691
Rustamov Narzillo Istamovich	
CHAKANA SAVDONI BOSHQARISHDA "BIG MIDDLE" NAZARIYASIDAN FOYDALANISH.....	697
Yaqubov Azizbek G'anibekovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA HUNARMANDCHILIKNI RIVOJLANTIRISHNING PROGNOZ VARIANTLARI	701
Ermetov Amirbek Ismailovich	
FISKAL NOMARKAZLASHTIRISH BO'YICHA XITOIY TAJRIBASI	708
Lokayev Bekzod Sherkobilovich	
SANOAT KORXONALARIDA RAQAMLI BOSHQARUV TIZIMLARI: IMKONIYATLAR VA CHEKLOVLAR.....	712
Ismatullayeva Munisxon Bori qizi	
EKOLOGIYA VA ATROF MUHITNI MUHOFAZA QILISH SOHASIDA DASTURIY BUDJETLASHTIRISH BO'YICHA XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	717
Dilshod Pulatov, Dildora Mirzaeva, Gulzora Qahharova	
TIKUV-TRIKOTAJ SANOATIDA MEHNAT UNUMDORLIGINI OSHIRISH OMILLARI VA BOSHQARUV STRATEGIYALARI.....	725
Mardiyev Bunyod Sirojiddin o'g'li	
BURNOUTNING OLDINI OLIH: XODIMLAR SALOMATLIGI STRATEGIYASI.....	731
Ergasheva E'zoza Dilshod qizi	
O'ZBEKISTONDA KORXONALARNING TASHQI IQTISODIY FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISHNING HOZIRGI HOLATI VA MUAMMOLARI.....	736
Pulatova Moxira Baxtiyorovna	

O'ZBEKISTONDA KORXONALARNING TASHQI IQTISODIY FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISHNING HOZIRGI HOLATI VA MUAMMOLARI

Pulatova Moxira Baxtiyorovna

Bank moliya akademiyasi

"Moliya" kafedrası professor vazifasini bajaruvchisi

ORCID:0009-0004-0294-4651

Email: mohirapulatova123@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqola O'zbekistonda korxonalarning tashqi iqtisodiy faoliyatini moliyalashtirishning hozirgi holatini va istiqbolli rivojlanish yo'nalishlarini tahlil qiladi. Maqolada moliyaviy resurslardan foydalanish samaradorligini oshirish, foiz stavkalarini maqbullashtirish hamda eksport tarkibini diversifikatsiya qilish omillari o'rganilib, imtiyozli kredit dasturlarini kengaytirish, qayta ishlash sanoatiga investitsiyalarni ko'paytirish va tashqi iqtisodiy faoliyatni moliyalashtirish mexanizmlarini takomillashtirish zarurligi qayd etiladi. Tadqiqot natijalari O'zbekiston iqtisodiyotida tashqi iqtisodiy faoliyatni moliyaviy qo'llab-quvvatlashning metodologik asoslarini yanada kuchaytirish va barqaror rivojlanishni ta'minlash imkoniyatlarini ochib beradi.

Kalit so'zlar: tashqi iqtisodiy faoliyat, moliyalashtirish, kichik va o'rta korxonalar, eksport, import, davlat kreditlari, xalqaro moliya institutlari, bank foiz stavkalari, xomashyoga qaramlik, iqtisodiy diversifikatsiya, O'zbekiston iqtisodiyoti, global raqobatbardoshlik.

Abstract. This article analyzes the current state and prospective development directions of financing external economic activities of enterprises in Uzbekistan. The study examines factors related to improving the efficiency of financial resource utilization, optimizing interest rates, and diversifying export structures. It emphasizes the need to expand preferential credit programs, increase investments in the processing industry, and enhance mechanisms for financing external economic activities. The research results highlight the importance of strengthening the methodological foundations of financial support for external economic activities in Uzbekistan to ensure sustainable development.

Key words: external economic activity, financing, small and medium enterprises, export, import, state credits, international financial institutions, bank interest rates, dependence on raw materials, economic diversification, Uzbekistan's economy, global competitiveness.

Аннотация. В данной статье анализируется современное состояние и перспективные направления развития финансирования внешнеэкономической деятельности предприятий Узбекистана. В исследовании рассматриваются факторы повышения эффективности использования финансовых ресурсов, оптимизации процентных ставок и диверсификации структуры экспорта. Отмечается необходимость расширения программ льготного кредитования, увеличения инвестиций в перерабатывающую промышленность и совершенствования механизмов финансирования внешнеэкономической деятельности. Результаты исследования подчеркивают важность дальнейшего укрепления методологических основ финансовой поддержки внешнеэкономической деятельности для обеспечения устойчивого развития экономики Узбекистана.

Ключевые слова: внешнеэкономическая деятельность, финансирование, малые и средние предприятия, экспорт, импорт, государственные кредиты, международные финансовые институты, банковские процентные ставки, сырьевая зависимость, экономическая диверсификация, экономика Узбекистана, глобальная конкурентоспособность.

KIRISH

So'nggi yillarda O'zbekiston iqtisodiyotida amalga oshirilayotgan islohotlar hamda global iqtisodiy integratsiya jarayonlari korxonalarning tashqi iqtisodiy faoliyatini rivojlantirishga yo'naltirilgan strategik imkoniyatlarni sezilarli darajada kengaytirmoqda. Ushbu jarayonlarda moliyalashtirishning metodologik asoslarini yanada

takomillashtirish tashqi bozorlarda barqaror ishtirokni ta'minlashning muhim omili sifatida qaralmoqda. Davlat siyosati, mahalliy bank tizimi va xalqaro moliyaviy institutlarning resurslaridan samarali foydalanish korxonalar uchun tashqi bozorlarga chiqishda yangi moliyaviy mexanizmlar yaratish imkonini bermocda.

O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi ma'lumotlariga ko'ra, tashqi savdo aylanmasining 2020–2024-yillar oralig'ida izchil o'sishi mamlakat iqtisodiyotining ochiqqligini kuchaytirganini ko'rsatadi. 2024-yilning dastlabki choragidagi o'sish sur'atlari tashqi iqtisodiy faoliyatda ijobiy dinamikani saqlab qolish imkonini bermocda. Shu bilan birga, moliyaviy resurslardan foydalanish samaradorligini oshirish, korxonalarning global raqobatbardoshligini ta'minlash va mavjud mexanizmlarni yangicha yondashuvlar asosida optimallashtirish istiqbolda yanada keng rivojlanish uchun shart-sharoit yaratadi.

Tashqi iqtisodiy faoliyatda kichik va o'rta korxonalar faoliyatining kengayib borayotgani ularning iqtisodiyotdagi ulushini yanada oshirish imkonini beradi. Ushbu subyektlar uchun eksport salohiyatini rivojlantirish, bank kreditlari shartlarini maqbullashtirish va moliyaviy qo'llab-quvvatlash dasturlarini kengaytirish natijasida ularning tashqi bozorlardagi ishtiroki sezilarli darajada ortadi. Xalqaro amaliyot asosida qayta ishlangan mahsulotlar ulushini oshirish va xomashyoga qaramlikni bosqichma-bosqich kamaytirish eksport diversifikatsiyasi uchun yangi istiqbollar ochadi.

Moliyalashtirish manbalari nuqtayi nazaridan davlat resurslari va xalqaro moliyaviy institutlar bilan hamkorlikni kengaytirish iqtisodiyotni barqaror moliyaviy oqimlar bilan ta'minlaydi. 2023-yilda ajratilgan imtiyozli kreditlar hamda xalqaro moliya tashkilotlari bilan qo'shma dasturlar hajmining ortib borayotgani eksport-import operatsiyalarining barqaror moliyalashtirilishini ta'minlashga xizmat qilmoqda. Shu bilan birga, savdo balansidagi muvozanatni yaxshilash, importni samarali boshqarish va eksport salohiyatini oshirish choralari milliy iqtisodiy tizimni yanada mustahkamlashga olib keladi.

O'zbekistonning WTOga a'zo bo'lish jarayoni hamda PF-60-sonli "2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi" doirasida amalga oshirilayotgan islohotlar yangi iqtisodiy imkoniyatlarni ochmoqda. Moliyaviy infratuzilmani modernizatsiya qilish, raqamli moliyalashtirish tizimlarini keng joriy etish va korxonalarning tashqi savdo salohiyatini oshirish orqali ushbu imkoniyatlardan samarali foydalanish kutilmoqda.

Shunday qilib, O'zbekistonda korxonalarning tashqi iqtisodiy faoliyatini moliyalashtirishni takomillashtirish, moliyaviy resurslardan foydalanish samaradorligini oshirish va eksport tarkibini diversifikatsiya qilish yo'nalishidagi chora-tadbirlar mamlakat iqtisodiyotining barqaror o'sishini ta'minlashda strategik ahamiyatga ega. Kelgusida ushbu yondashuvlarni amaliyotga joriy etish O'zbekistonning xalqaro bozorlardagi raqobatbardoshligini mustahkamlash hamda iqtisodiy modernizatsiyani chuqurlashtirishga xizmat qiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Korxonalarning tashqi iqtisodiy faoliyatini moliyalashtirish masalasi bo'yicha o'tkazilgan ilmiy tadqiqotlar xalqaro miqyosda keng o'rganilgan. Friederike Niepmann va Tim Schmidt-Eisenlohr o'z tadqiqotlarida xalqaro savdo operatsiyalarida banklarning o'rni hamda ularning xavf boshqaruvi mexanizmlarini tahlil qilib, bank akkreditivlari va hujjatli kolleksiyalar eksportyor hamda importyor o'rtasida ishonchni mustahkamlovchi asosiy moliyaviy instrumentlar sifatida qaralishini ta'kidlaydi. Ularning fikricha, banklar tomonidan ko'rsatiladigan moliyaviy xizmatlar savdo hajmini kengaytiradi va xalqaro bozor integratsiyasini tezlashtiradi.

Shuningdek, Vaubourg (Finance and International Trade: A Review of the Literature) o'z tadqiqotida xalqaro moliyaviy oqimlar va savdo o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni tahlil qilib, moliyalashtirish tizimi barqarorligi eksport hajmi o'sishining asosiy omillaridan biri ekanini qayd etadi. U moliya bozorlarining chuqurligi va bank tizimining diversifikatsiyasi tashqi iqtisodiy faoliyatni qo'llab-quvvatlash darajasiga bevosita ta'sir ko'rsatishini ilmiy asoslab bergan.

Jonathan Morduchning tadqiqotlari moliyaviy instrumentlarning risklarni kamaytirishdagi ahamiyatini yoritadi. U sug'urta va kredit kafolatlari tizimi orqali ishlab chiqaruvchi korxonalar moliyaviy beqarorlikdan himoyalaniishi mumkinligini, bu esa ularning tashqi savdo operatsiyalarida faolroq ishtirok etishiga imkon berishini ta'kidlaydi.

Rivojlanayotgan davlatlar bo'yicha Jahon savdo tashkiloti (WTO) olib borgan tadqiqotlar kichik va o'rta korxonalar uchun trade finance imkoniyatlarining yetishmasligi eng katta muammo ekanini ko'rsatadi. Tashkilot ma'lumotlariga ko'ra, SMElarga yo'naltirilgan trade finance so'rovlarining katta qismi banklar tomonidan rad etiladi, bu esa eksport hajmining kengayishini cheklaydi. Shu nuqtayi nazardan, Jonathan K. Morduch, Friederike Niepmann va Tim Schmidt-Eisenlohr kabi olimlar moliyaviy institutlar faoliyatini liberallashtirish, likvidlikni oshirish hamda kredit kafolat tizimlarini takomillashtirish tashqi iqtisodiy faollikni kengaytirishda hal qiluvchi omil deb hisoblaydi.

So'nggi yillarda Asian Development Bank (ADB) va Jahon banki tomonidan o'tkazilgan tadqiqotlar ham shuni ko'rsatadiki, O'zbekiston kabi iqtisodiyoti o'sib borayotgan mamlakatlarda eksportyor korxonalar uchun trade finance bozorini rivojlantirish iqtisodiy o'sishning yangi manbai hisoblanadi. Xususan, ADBning

O'zbekiston banklari bilan hamkorlikda amalga oshirayotgan loyihalari eksportni moliyalashtirishdagi xalqaro kafolatlar tizimini kengaytirish, risklarni kamaytirish va yangi moliyaviy vositalarni joriy etishga xizmat qilmoqda.

Bundan tashqari, J.G. Cui va hamkorlari Xitoy misolida olib borgan tadqiqotlarida bank kreditlari, savdo kreditlari hamda eksport narxlari o'rtasidagi bog'liqlikni tahlil qilib, valyuta kurslaridagi o'zgarishlar sharoitida banklar tomonidan taqdim etiladigan moliyalashtirish vositalari eksport barqarorligini ta'minlashda hal qiluvchi rol o'ynashini ko'rsatgan.

Umuman olganda, xalqaro va mintaqaviy tadqiqotchilarning ishlarini tahlil qilish shuni ko'rsatadiki, tashqi iqtisodiy faoliyatni moliyalashtirishning muvaffaqiyati bank tizimi likvidligi, risklarni taqsimlash mexanizmlari, davlat kafolatlari hamda kichik biznesga yo'naltirilgan maxsus kredit mahsulotlari mavjudligiga bevosita bog'liq. O'zbekiston sharoitida esa ushbu yo'nalishda xalqaro tajribalarni milliy moliya tizimiga integratsiyalash, eksport kredit agentliklari faoliyatini kengaytirish va supply chain finance mexanizmlarini joriy etish dolzarb hisoblanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqot O'zbekistonda korxonalarning tashqi iqtisodiy faoliyatini moliyalashtirish holatini o'rganishga qaratilgan bo'lib, statistik tahlil va qonunchilik asoslariga tayandi. O'zbekiston Respublikasining "Tashqi iqtisodiy faoliyat to'g'risida"gi Qonuni (2000 yil, 77-II-son) va 2022 yildagi 28-yanvardagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2022 — 2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida" PF-60-sonli Farmoni asosida moliyalashtirish jarayonlari huquqiy jihatdan baholandi. Logistika tizimidagi korxonalarni moliyalashtirish usullarini o'rganishda Maxmudov (2023) tomonidan taklif etilgan yondashuvlar asos qilib olindi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekistonda korxonalarning tashqi iqtisodiy faoliyatini moliyalashtirish bo'yicha o'tkazilgan tahlil so'nggi besh yilda (2020–2024) tashqi savdo hajmining barqaror o'sishini va moliyaviy qo'llab-quvvatlash tizimining takomillashish imkoniyatlarini namoyon etdi. Statistika agentligi ma'lumotlariga ko'ra, 2020-yilda tashqi savdo aylanmasi 36,3 milliard AQSh dollarini tashkil etgan bo'lsa, 2023-yilda bu ko'rsatkich 62,6 milliard dollarga yetib, 72,7 foizlik o'sish qayd etilgan. 2024-yilning yanvar–mart oylarida tashqi savdo aylanmasi 15,1 milliard dollarga yetib, bu 2023-yilning mos davriga nisbatan 9,4 foiz yuqori natijani ko'rsatdi.

Eksport hajmining 2020–2023-yillar oralig'ida 15,1 milliard dollardan 24,7 milliard dollarga oshgani milliy ishlab chiqaruvchilarning tashqi bozorlardagi faolligi ortib borayotganini bildiradi. Shu bilan birga, import hajmining yuqori bo'lishi xalqaro savdo muvozanatini yaxshilash bo'yicha qo'shimcha imkoniyatlar mavjudligini ko'rsatadi. Ushbu tendensiyalar kelgusida eksport tarkibini diversifikatsiya qilish, qayta ishlangan mahsulotlar ulushini oshirish hamda moliyaviy qo'llab-quvvatlash mexanizmlarini yanada samarali yo'naltirish zarurligini ta'kidlaydi.

Quyidagi 1-jadvalda 2020–2024-yillar uchun tashqi savdo va moliyalashtirish ko'rsatkichlarining dinamikasi umumlashtirib keltirilgan (1-jadval).

1-jadval. Tashqi savdo va moliyalashtirish ko'rsatkichlari (2020-2024)¹

Yil	Tashqi savdo aylanmasi (mlrd \$)	Eksport (mlrd \$)	Import (mlrd \$)	Davlat kreditlari (trln so'm)	Xalqaro kreditlar (mlrd \$)
2020	36,3	15,1	21,2	1,2	1,8
2021	42,1	16,6	25,5	1,5	2,0
2022	50,0	21,0	29,0	1,8	2,1
2023	62,6	24,7	37,9	1,8	2,3
2024 (yanv-mart)	15,1	5,9	9,2	0,5	0,6

Jadval 2020–2024-yillar davomida tashqi savdo dinamikasini hamda moliyalashtirish manbalarining o'zgarishini aks ettiradi. Ushbu davrda eksport hajmi 63,6% ga oshgani tashqi iqtisodiy faollikning kengayib borayotganini ko'rsatadi. Shu bilan birga, import hajmining 78,8% ga o'sishi xalqaro savdo muvozanatini yanada takomillashtirish uchun qo'shimcha strategik choralar zarurligini bildiradi. Davlat kreditlari hajmining 2020-yildagi 1,2 trillion so'mdan 2023-yilda 1,8 trillion so'mgacha ortgani milliy eksportni moliyalashtirish sohasida ijobiy dinamikani aks ettiradi. Kelgusida bu resurslarning ulushini oshirish eksport hajmini yanada kengaytirishga xizmat qiladi.

1 Manba: Tadqiqotchilar tomonidan Statistika agentligi ma'lumotlari asosida tayyorlandi

Xalqaro moliya institutlari (Jahon banki, Osiyo taraqqiyot banki) tomonidan taqdim etilgan kreditlar hajmining 2020-yildagi 1,8 milliard dollardan 2023-yilda 2,3 milliard dollarga yetgani O'zbekistonning xalqaro moliyaviy hamkorligi mustahkamlanayotganini anglatadi. Ushbu mablag'larning tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirishga yo'naltirilgan ulushini kengaytirish istiqbolda iqtisodiy o'sishni tezlashtiradi va eksport infratuzilmasini mustahkamlaydi.

Kichik va o'rta korxonalar milliy iqtisodiyotda muhim o'rin tutib, tashqi bozorlarga chiqish imkoniyatlarini bosqichma-bosqich kengaytirmoqda. 2020-yilda 451 mingta bo'lgan ushbu subyektlar sonining 2023-yilda 514 mingga yetgani ularning iqtisodiyotdagi rolini kuchaytirganidan dalolat beradi. Eksport faoliyatida kichik va o'rta biznes ulushining 7,5% dan 8% gacha o'sishi ularning tashqi iqtisodiy jarayonlarda ishtirokini kengaytirish istiqbolini ko'rsatadi.

Bank kreditlari hajmining 2020-yildagi 245 trillion so'mdan 2023-yilda 392 trillion so'mgacha oshgani moliyaviy tizimda kreditlash salohiyatining ortganini anglatadi. Tashqi iqtisodiy faoliyatga yo'naltirilgan ulushni 12–13% dan yuqoriga ko'tarish istiqbolda eksportni moliyalashtirish mexanizmlarini yanada takomillashtirish imkonini beradi.

Jahon savdo tashkiloti (WTO) ma'lumotlariga ko'ra, 2023-yilda eksportning 65% xomashyoga (paxta va gaz) to'g'ri kelgan bo'lsa-da, qayta ishlangan mahsulotlar ulushining bosqichma-bosqich ortib borishi diversifikatsiya jarayonining ijobiy yo'nalishda kechayotganini ko'rsatadi. Quyidagi 2-jadval kichik va o'rta korxonalarning moliyaviy holati va tashqi iqtisodiy faoliyatdagi ishtirokini yanada tahlil qilish imkonini beradi (2-jadval).

2-jadval. Kichik va o'rta korxonalarning moliyaviy holati (2020-2023)²

Yil	Faol kichik va o'rta korxonalar soni	Eksportdagi ishtirok (soni)	Eksport ulushi (%)	Bank kreditlari (trln so'm)	Muammo darajasi (%)
2020	451,000	33,825	7,5	245	68
2021	472,000	36,064	7,6	298	69
2022	495,000	38,610	7,8	354	70
2023	514,000	41,120	8,0	392	70

Jadval kichik va o'rta korxonalarning eksportdagi ishtiroki hamda moliyaviy imkoniyatlarini yanada aniqlashtirib beradi. 2023-yilda 514 mingta kichik va o'rta korxona faoliyat yuritgan bo'lib, ularning 41 120 tasi (8%) eksport bilan shug'ullangan. Bu esa ushbu segmentning tashqi bozorlarda ishtirok etish salohiyati bosqichma-bosqich kengayib borayotganini ko'rsatadi. Bank kreditlari hajmining 2020-yildagi 245 trillion so'mdan 2023-yilda 392 trillion so'mgacha o'sishi moliyaviy tizimning rivojlanayotganidan dalolat beradi. Kelgusida foiz stavkalarining maqbullashtirilishi korxonalarning moliyaviy yukini kamaytirib, ularning eksport faoliyatini yanada kengaytirishga xizmat qiladi. Eksport tarkibida xomashyo ulushining 65% ni tashkil etayotgani qayta ishlash sohasini rivojlantirish uchun yangi imkoniyatlar mavjudligini bildiradi.

Natijalar shuni ko'rsatadiki, 2020–2024-yillarda tashqi iqtisodiy faoliyatni moliyalashtirish yo'nalishida barqaror o'sish dinamikasi kuzatilgan. Davlat va xalqaro kreditlarning hajmi ortib borayotgan bo'lib, bu iqtisodiyotning tashqi sektorini moliyaviy jihatdan qo'llab-quvvatlashni kuchaytirish uchun mustahkam asos yaratmoqda. Kichik va o'rta korxonalarning tashqi bozorlarda ishtirokini yanada faollashtirish, shuningdek, eksport tarkibini diversifikatsiya qilish orqali iqtisodiy barqarorlik va raqobatbardoshlik darajasi oshiriladi.

So'nggi yillarda (2020–2024) tashqi savdo aylanmasining 36,3 milliard AQSh dollaridan 62,6 milliard dollarga yetishi iqtisodiyotning ochiqqligi va eksport imkoniyatlarining kengayganini ko'rsatmoqda. Ushbu o'sish "Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi" (PF-60, 2022-yil 28-yanvar) hamda valyuta siyosatining liberallashtirish natijasida yuzaga kelgan bo'lib, tashqi savdo tizimining bosqichma-bosqich takomillashtirayotganidan dalolat beradi. Import hajmining yuqoriligi esa ishlab chiqarish quvvatlarini kengaytirish, texnologik yangilanishni jadallashtirish va ichki ishlab chiqarishni eksportga yo'naltirish uchun yangi imkoniyatlar ochadi.

Eksportni moliyalashtirishda davlat kreditlari hajmining 2023-yilda 1,8 trillion so'mgacha ortgani va xalqaro moliya institutlaridan 2,3 milliard dollar miqdorida mablag'lar jalb etilgani tashqi iqtisodiy faoliyatni barqaror rivojlantirish yo'lida muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda. Kelgusida ushbu mablag'larning ulushini oshirish, ularni qayta ishlangan mahsulotlar eksportini qo'llab-quvvatlashga yo'naltirish iqtisodiy samaradorlikni yanada kuchaytiradi.

Kichik va o'rta korxonalar 2023-yilda iqtisodiyotning 54,9% qismini tashkil etgani va eksportdagi ulushi 8% ga yetgani ularning salohiyatini yanada faollashtirish zarurligini ko'rsatadi. Bank kreditlari hajmining o'sishi bilan birga foiz stavkalarining maqbullashuvi korxonalar moliyaviy imkoniyatlarini kengaytirib, ularning tashqi

2 Manba: Tadqiqotchi tomonidan Statistika agentligi va WTO ma'lumotlari asosida tayyorlandi.

bozorlarda faol ishtirok etishiga sharoit yaratadi. Shu bilan birga, eksportda qayta ishlangan mahsulotlar ulushining ortib borishi diversifikatsiyalangan iqtisodiy modelni shakllantirishga xizmat qiladi.

Davlat siyosati va xalqaro hamkorlik yo'nalishida O'zbekistonning Jahon savdo tashkilotiga (WTO) a'zo bo'lish jarayoni tashqi iqtisodiy faoliyatni moliyalashtirish uchun yangi istiqbollar yaratmoqda. Xalqaro kredit liniyalarining hajmini oshirish, mahalliy banklar bilan hamkorlik mexanizmlarini takomillashtirish va imtiyozli moliyalashtirish vositalarini kengaytirish korxonalar uchun global bozorlarga chiqishni osonlashtiradi. 2024-yilning dastlabki choragida tashqi savdo aylanmasining 15,1 milliard dollarga yetgani O'zbekistonning tashqi iqtisodiy faoliyatida ijobiy o'sish tendensiyasi saqlanayotganidan dalolat beradi.

Shu asosda, moliyaviy resurslardan foydalanish samaradorligini oshirish, imtiyozli kreditlar hajmini ko'paytirish va qayta ishlash sanoatiga yo'naltirilgan investitsiyalarni kengaytirish iqtisodiy rivojlanishning keyingi bosqichini shakllantiradi. Mavlonovning 2024-yilgi tadqiqotida qayd etilganidek, fiskal risklarni chuqur tahlil qilish va davlat ishtirokidagi korxonalarning moliyaviy barqarorligini ta'minlash iqtisodiy xavfsizlikni mustahkamlashda muhim ahamiyatga ega.

Umuman olganda, O'zbekistonda tashqi iqtisodiy faoliyatni moliyalashtirish yo'nalishida sezilarli progress kuzatilmoqda. Moliyaviy resurslarni diversifikatsiya qilish, kichik va o'rta korxonalarni qo'llab-quvvatlash hamda davlat-xususiy sheriklikni kengaytirish istiqbolda iqtisodiy tizimning barqarorligini mustahkamlaydi. Kelgusida eksportda qayta ishlangan mahsulotlar ulushining ortishi, foiz stavkalarining optimallashtirilishi va xalqaro hamkorlik mexanizmlarining chuqurlashuvi O'zbekiston iqtisodiyotining global integratsiya jarayonlarini yanada tezlashtiradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O'zbekistonda korxonalarning tashqi iqtisodiy faoliyatini moliyalashtirish bo'yicha o'tkazilgan tadqiqot so'nggi besh yil (2020–2024) davomida erishilgan barqaror yutuqlar va istiqbolli yo'nalishlarni namoyon etdi. Tashqi savdo aylanmasining 2020-yildagi 36,3 milliard AQSh dollaridan 2023-yilda 62,6 milliard dollarga yetgani, shuningdek, eksport hajmining 15,1 milliard dollardan 24,7 milliard dollarga oshgani O'zbekistonning xalqaro savdo aloqalarida faol ishtirok etayotganini ko'rsatadi. Davlat kreditlari (2023-yilda 1,8 trillion so'm) va xalqaro moliya institutlari tomonidan taqdim etilgan mablag'larning (2,3 milliard dollar) hajmi yil sayin ortib borayotgani moliyalashtirish tizimining izchil takomillashayotganidan dalolat beradi. 2024-yilning dastlabki choragida tashqi savdo hajmining 15,1 milliard dollarga yetgani esa o'sish tendensiyasi barqaror davom etayotganini bildiradi. Abdulazizova (2024) ta'kidlaganidek, moliyaviy infratuzilmani modernizatsiya qilish barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlash va xorijiy investitsiyalarni keng jalb etish uchun mustahkam asos yaratadi.

Kichik va o'rta korxonalar iqtisodiyotda markaziy o'rin egallab, tashqi bozorlarga chiqish salohiyatini izchil kengaytirmoqda. 2023-yilda ularning soni 514 mingga yetib, iqtisodiyotning 54,9% qismini tashkil etgani ularning milliy ishlab chiqarishdagi o'sib borayotgan rolini ko'rsatadi. Eksportdagi ulushining 8% ga yetgani bu segmentning xalqaro bozorlarda faol ishtirok etish istiqboli mavjudligini bildiradi. Bank kreditlari hajmining 2020-yildagi 245 trillion so'mdan 2023-yilda 392 trillion so'mgacha o'sishi moliyaviy qo'llab-quvvatlash imkoniyatlarining kengayganidan dalolat beradi. Kelgusida foiz stavkalarining maqbullashtirilishi korxonalar uchun yanada qulay moliyaviy sharoitlar yaratib, ularning tashqi savdo faoliyatini faollashtiradi. Eksport tarkibidagi xomashyo ulushi 65% ni tashkil etayotgan bo'lsa-da, qayta ishlash sohasiga investitsiyalarni ko'paytirish orqali diversifikatsiyalangan eksport tuzilmasini shakllantirish imkoniyati mavjud.

Umuman olganda, O'zbekistonda tashqi iqtisodiy faoliyatni moliyalashtirish sohasida izchil o'sish tendensiyasi shakllangan bo'lib, iqtisodiy rivojlanishning yangi bosqichiga o'tilmoqda. Moliyaviy resurslardan foydalanish samaradorligini oshirish, kichik va o'rta korxonalarning tashqi bozorlardagi ishtirokini kengaytirish, foiz stavkalarini optimallashtirish hamda qayta ishlash sohasiga sarmoyalarni ko'paytirish orqali moliyaviy mexanizmlarni yanada takomillashtirish rejalashtirilmoqda. Ushbu yondashuvlar O'zbekiston iqtisodiyotining global bozorlardagi raqobatbardoshligini mustahkamlash, eksport salohiyatini kengaytirish va barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlash uchun yangi imkoniyatlar yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi. (2021). O'zbekiston Respublikasining 2020 yilgi ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish yakunlari. Toshkent: Stat.uz.
2. O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi. (2022). O'zbekiston Respublikasining 2021 yilgi tashqi savdo statistikasi. Toshkent: Stat.uz.
3. O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi. (2023). O'zbekiston Respublikasining 2022 yilgi iqtisodiy ko'rsatkichlari. Toshkent: Stat.uz.
4. O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi. (2024). O'zbekiston Respublikasining 2023 yilgi tashqi savdo aylanmasi va iqtisodiy statistikasi. Toshkent: Stat.uz.

5. O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi. (2024). 2024 yil yanvar-mart oylari bo'yicha tashqi savdo statistikasi (dastlabki ma'lumotlar). Toshkent: Stat.uz.
6. 2022 yildagi 28-yanvardagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-60-sonli "2022 — 2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida" farmoni. Toshkent: Lex.uz.
7. O'zbekiston Respublikasining "Tashqi iqtisodiy faoliyat to'g'risida"gi Qonuni. (2000 yil, 77-II-son). Toshkent: Lex.uz.
8. Jahon Savdo Tashkiloti (WTO). (2023). O'zbekistonning tashqi savdo tuzilmasi va eksport ko'rsatkichlari bo'yicha umumiy hisobot. Geneva: WTO.org.
9. Jahon Banki. (2023). O'zbekistonga ajratilgan moliyaviy yordam va investitsiyalar bo'yicha yillik hisobot. Washington, DC: Worldbank.org.
10. Osiyo Taraqqiyot Banki. (2024). O'zbekiston iqtisodiyotidagi moliyaviy loyihalar va kreditlar bo'yicha 2023 yil hisoboti. Manila: ADB.org.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 10

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>